

Digestionsseminarium: Läkarpogrammet

Fråga 1:

Du är på väg till jobbet och går förbi ett bageri och känner lukten av nybakade bullar. Det börjar vattnas i munnen och du går in och köper en bulle. Du tar en tugga av bullen och märker att det vattnas ännu mer i munnen?

- a) Vad händer i munhålan när du börjar tugga?
- b) Vad finns i saliven och hur påverkar det nedbrytningen av bullen?
- c) Är det andra organ i magtarmkanalen som påverkas av att du börjar att tugga bullen? Diskutera mekanismer.

Fråga 2:

Du träffar Signe, 74 år, på din Vårdcentral. Signe är en tidigare frisk kvinna som de senaste veckorna besvärats av periodvis smärta i epigastriet, illamående och kräkningar. Hb 110. Signe har under en längre tid behandlat sin artros med NSAIDs och du misstänker därför magsår (ulkus).

- a) Varför orsakar NSAIDs ulcus?

Läkemedelsinducerad ulcus kan behandlas med protonpumpshämmare (omeprazol) eller histamin receptorantagonister.

- b) Har dessa två läkemedel samma effekt på saltsyrasekretionen? Motivera ditt svar.
- c) Vad kan hända om man slutar tvärt med dessa läkemedel efter en lång behandlingsperiod?
- d) Hur påverkar dessa läkemedel nedbrytningen av mat i magsäcken? Diskutera effekten på olika typer av näringsämnen.

På 1970-talet då läkemedelsbaserad behandling av ulcus inte var tillgänglig, behandlades patienter med kirurgi och proximal vagotomi var en av behandlingsformerna. I detta ingrepp skars vagusinnerveringen till corpus av, medan innerveringen till antrum behölls.

- e) Vilka effekter hade detta ingrepp på magsäckens funktioner?
- f) Hur hade magsäcken påverkats om man även hade skurit av vagusinnerveringen till antrum?
- g) Hur effektivt tror ni att vagotomi var för att hämma saltsyrasekretionen?

Fråga 3:

Du jobbar på akutmottagningen på Sahlgrenska och har precis fått in en patient med misstänkt ileus. Ileus orsakas av att något stoppar passagen av föda genom tarmkanalen och i detta fall är anledningen troligen sammanväxningar i tarmpaketet pga. tidigare bukoperation. Du gör en CT buk som visar dilaterade och vätske/gasfyllda tarmavsnitt i duodenum och proximala jejunum.

- a) Hur förväntar du dig att tarmmotoriken påverkas av stoppet? Diskutera hur olika typer av tarmmotorik påverkas.
- b) Varför är tarmavsnittet ovanför stoppet fullt av gas och vätska?
- c) Patienten mår illa och känner då och då att han vill kräkas. Varför? Diskutera stimuli och mekanismer.
- d) Skulle symptombilden vara annorlunda om tarmvredet satt i kolon? Motivera ditt svar.

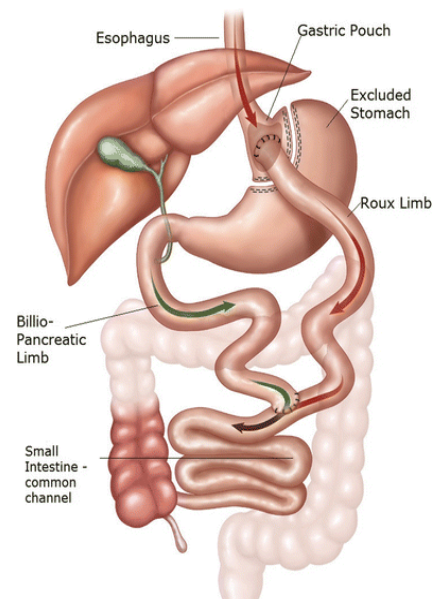
Fråga 4:

På din mottagning träffar du Anna 40 år som ska genomgå obesitaskirurgi (Roux en Y metoden, se bild).

Vid ert möte undrar Anna om det endast är det minskade matintaget som leder till viktnedgång eller om det finns andra mekanismer som bidrar till den förväntade viktnedgången?

a) Vad svarar du Anna?

(Tänk på att diskutera hur det kirurgiska ingreppet påverkar nedbrytningen av maten och hur det sen påverkar upptaget av näringsämnen).

Anna genomgår obesitaskirurgi med lyckat resultat men vid ett återbesök berättar hon att hon ofta drabbas illamående och blodsockerfall i samband med måltid och känner sig väldigt trött.

b) Hur förklarar du Annas symptom?

c) Vilka bristsjukdomar kan en operation av detta slag leda till och varför?

d) Hade ditt svar på fråga c) varit annorlunda om Anna varit 13 år eller 70 år vid ingreppet, eller om patienten varit en man?

Efter omläggning av kosten förbättras Annas symptom men 3 månader senare drabbas Anna av ett akut gallstensanfall. Anna undrar om gallstensanfallet kan vara relaterat till operationen och i så fall varför.

e) Vad svarar du Anna?